

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Jana Smolková

Dramatizácia v predstavení
(zbierka divadelných predstavení ku Dňu matiek)
3.časť

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr, Jana Smolková

Kontakt na autora UZ: Základná škola Konštantínova
1751/64, Stropkov,
janasmolkova1@gmail.com

Názov: Dramatizácia v predstavení
(zbierka divadelných predstavení
ku Dňu matiek) 3.časť

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr, Alena Vargová

ISBN 978-80-565-0946-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Úvod

Tieto učebné zdroje určite poslúžia na inšpiráciu učiteľom, ktorí vedú dramatický krúžok ale aj nanávk programu ku rôznym príležitostiam v škole. Texty sú rôzneho druhu – niektoré potrebujú rozprávača, iné potrebujú nápevy piesní, ale schopný učiteľ si ich ľahko pretvorí do svojej podoby.

V dramatizovaných rozprávkach využívame aj maňušky. Maňuška je najjednoduchšia bábka. Ukazovák je hrdlom maňušky, palec a prostredný prst ručičkami. Aby nebolo vidieť ruku vodiča bábky, maňuška má predĺžený oblek, najlepšie až po lakeť vodiča. Ak škola nemá hotové javisko, môže ho dočasne nahradiť tak, že sa cez otvorené dvere priečne upevní tyč alebo doska s dekoratívnou látkou. Maňušky hrajú svoje úlohy nad tyčou. V prírode zavesíme prikrývku medzi stromy. Dramatizáciu môže hrať aj živí herci. Nacvičenie týchto hier si vyžaduje vytrvalosť a správny pedagogicko-režijný postup. Učiteľka je často v jednej osobe dramaturgom, režisérom, výtvarníkom ...

V týchto učebných zdrojoch nájde učiteľ dramatickej výchovy v prvej časti materiál na dramatizáciu rozprávky, v druhej časti je materiál k Mikulášovi a Vianociam a tretia časť obsahuje materiál ku Dňu matiek. Každá scénka má v závere pár úloh na porozumenie textu.

Verím, že to čo tu učitelia nájdu, im uľahčí vyučovanie dramatickej výchovy.

Zoznam scén ku Dňu matiek:

1. Nová rodina
2. Ako zo svojho
3. Príbeh lenivej Marcelky
4. Návrat
5. Jožko Pletko a Deň matiek
6. Ľudový rozprávač mamám
7. Pokazená oslava
8. O malom dievčatku Emke
9. Bubeníček
10. Ťažko bez mamy

Zdroj obrázkov: internet

Nová rodina

Osoby: rozprávač, mamka Murka, kocúrik Murko, kravka, kačka, sliepka, svinka, pes Dunčo

Rozprávač: Nahneval raz Murko mamku,
nepreložil krížom slamku.
Na okno si zrána sadol,
nepomohol, iba priadol.

Murkova mamka: Ty si Murko, spachtoš malý,
nepomôžeš nikdy vari.
Či to tak má stále byť?
Skús s tým niečo urobiť!

Rozprávač: Murko pozrel, zdvihol chvost,
už mal týchto rečí dosť!

Murko: Nemusím tu, mamka, byť,
viem si aj sám poradiť.
Idem radšej na dvor bývať,
nebudeš mi mamka chýbať.
Práve v túto hodinu,
nájdem si sám rodinu.

Rozprávač: Do maštale vkročil malý,
prichýlia ho tu vari.

Kravka: Čo tu Murko tak sám hľadáš?

Murko: Budem, kravka, s vami bývať,
nebude mi mamka chýbať.
Veď ty si tiež dobrá mama,
každý deň to vravíš sama.

Rozprávač: Kravka nežne Murka víta,
na stravu sa zrazu pýta,

či má seno, trávu rád,
či má Murko veľký hlad.
Zovšadiaľ tu slama trčí,
Murko zrazu noštek krčí.
Nespokojne jajká, vzdychá:

Murko: Jáj, tá slama veľmi pichá.

Rozprávač: Keď na dvore kačku zbadá,
nový domov u nej hľadá,
Murkovi sa veľmi páči,
povedať jej takto ráči:

Murko: Budem, kačka, s vami bývať,
nebude mi mamka chýbať.
Veď ty si tiež dobrá mama,
každý deň to vravíš sama.

Kačka: Dobre, Murko, nech je tak,
pridaj sa k nám, neborák.
Ideme sa kúpať práve,
teplo je nám sedieť v tráve.

Rozprávač: Len čo Murko zbadá vodu,
nič nenechá na náhodu.
Od strachu len chvostom točí,
k mamke sliepke rýchlo bočí.

Murko: Budem, sliepka, s vami bývať,
nebude mi mamka chýbať.
Veď ty si tiež dobrá mama,
každý deň to vravíš sama.

Rozprávač: Sliepka hlávkou pomyká,

Sliepka: Tu máš, zjec si červíka.

Rozprávač: Červík sa v strachu krúti,
do chlieva sa Murko rúti.

Murko: Budem radšej v chlieve bývať,
nebude mi mamka chýbať.
Veď ty si tiež dobrá mama,
každý deň to vravíš sama.

Rozprávač: Tučná mamka sa mu páči,
do kúta ho rýchlo tlačí.

Svinka: Miesta tu je, pozri, dosť,
vítaný si, Murko, hosť.

Rozprávač: Už sa Murko váľa v chlieve,
smutný, plný beznádeje.

Murko: Kožuštek mám samé blato,
stojí mi to všetko zato?

Rozprávač: O chvíľu sa z blata zviecha,
prasiatka tam v chlieve nechá.
Smutne kráča pustým dvorom,
za mamičkou, rovno domov.
Prepadne ho Dunčov hlas:

Dunčo: Kde sa, Murko, túlaš zas?
Slniečko už ide spať,
máš sa domov poberať.

Murko:

Veď už idem!
Hľadal som si inú mamu,
tú moju som nechal samu.
Kravka, tá mi slamu dala,
na noštek ma popichala.
Kačka, tá ma kúpať chcela,
namojveru, bola smelá.
Sliepka, hrôza veliká,
ponúkla mi červíka.
Krútil sa a vrtel stále,
utekal som rýchlo ďalej.

No a v chlieve, tam bol smrad
a ja nemám blato rád.
Zostal som tu celkom sám,
zlý deň, Dunčo, veru mám.
Moja mamka ma má rada,
poteší sa, keď ma zbadá.
Veď je moja a ja jej,
bežím, Dunčo, rýchlo k nej.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo urobil Murko mamke?

2. Kam Murko odišiel bývať?

3. Čí hlas Murka prepadol?

4. Kam Murko rýchlo bežal?

Ako zo svojho

Osoby: Mara, Zuza, predseda

Mara: A to ti zas poviem Zuzka moja, že s poctivosťou nič nedosiahneš. Kto si vezme ten má. Len treba robiť, aby ťa nechytali.

Zuza: Nuž, čože ma svedomie nehryzie, keď si vezmem z družstevného. Veď je to naše, no nie? My sme dali zeme do družstva, my na nich robíme.

Mara: Pre tú trochu, čo si v batohu odnesieme sa svet nezrúti, ani družstvo nerozpadne.

Zuza: To len náš predseda.....

Mara: Sliedi, všade strká nos, všetko vidí *.(Obzerajú sa.)* I teraz sa bojím, či.....

Zuza: Nespomínaj čerta.

Mara: Jáj, ale je ťažká tá potvora. *(Skladá batoh.)* Oddýchname si.

Zuza: *(Sadá si na vedro.)* Veď si nemusela toľko, aj zajtra je deň.

Mara: Čo máš doma, máš doma.

Predseda: *(Vkráda sa potichu.)* Čo máš doma Mara?

Mara: *(Preľakne sa, padá z vedra.)* Jój, zrazu ti, takto nás naľakat! Doma?

No....no...prasiatko. Túto sme so Zuzkou, či jej žerie.

Zuza: Hej, žerie, dobre žerie.

Predseda: *(Smeje sa.)* Veď tak, družstevníčky, len ich dobre chovajte, aby odvážili vyše dvoch.

Mara: Moje odváži predseda. Už dnes má vyše pol druha a do zimy je ešte ďaleko.

(Ženy sa zberajú, nemôžu dvihnúť batohy.)

Predseda: *(Pomáha im.)* Hej, ale ste si neúrekom.

Zuza: Trochu trávy pre kozu. Tam sme si na medzi.

Predseda: Veď ja nič, ale je voľajaká ťažká tá tráva, ani nepršalo.

Mara: Však spáchlo poobede, Zuza.

Zuza: Na lúčkach pršalo.

Predseda: No dovidenia družstevníčky a ponáhľajte sa domov. Už vás čakajú.

Mara: Kto?

Predseda: *(Smeje sa.)* Prasce!!!

Predseda: *(Pôjde ďalej.)* Potvory zas kradli, navrchu tráva a pod ňou zemiaky. Ráno napomínaš, tresceš, nič nepomáha. *(Pozerá za nimi a kričí.)*

Hej Mara, Zuza, nože podťe ešte na slovíčko. *(Ženy sa vracajú.)*

Zuza: No čože ešte, nevieš to hneď?

Predseda: Prepášte, som nejaký zábudlivý. Len takú maličkosť som chcel.

Mara: Tak čo, vrav, naozaj nemáme čas podaromnici vystávať.

Predseda: Nuž, zabudol som vám povedať, aby ste v nedeľu istotne prišli do kostola.

Zuza: To si nám ani nemusel, ja si kostol neodpustím.

Mara: Ani ja.

Predseda: Ako dobre, že tam budete.

Mara: Prečo?

Predseda: A nepoviete, že som vám to ja?

Mara: Hádám nás poznáš.

Predseda: Tak dobre. (*Šepkom.*) Túto nedeľu pán farár z kazateľnice po mene oznámi všetky ženy, ktoré kradnú z družstevného.

Zuza: (*Preľaknuto.*) Fí-ha!

Predseda: Tak dovidenia. Nikomu! (*Ukazuje s prstom na ústa, odchádza.*)

Mara: (*Zalamuje s rukami.*) Z kazateľnice a pred toľkým svetom.

Obe: To sme si ale navarili.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Z čieho si ženy brali?

2. Kto prekvapil ženy?

3. Čo vraveli ženy že majú v batohoch?

4. Čo kradli ženy?

5. Kam pozval predseda ženy?

5. Čo im o tom prezradil?

Príbeh lenivej Marcelky

Účinkujú: rozprávač, Marcelka, Mamka

Rozprávač: Marcelka bola dobrým dievčaťom. Mala iba jednu veľkú chybu. Bola trochu lenivá. Nie, nie vždy. Ak vonku svietilo slniečko, veľmi rada behala s ostatnými deťmi po dvore. Hrali sa, skákali a domov často išla až na tretie mamkino zavolanie. A keď pršalo? Zo svojej izbičky ani nevyliezla. Čítala knihy, alebo len tak ležala a predstavovala si, že je slávnou herečkou alebo speváčkou. Je iba samozrejmé, že pri takej „dôležitej práci“ ju nikto nesmel vyrušovať. Pomôcť mamičke? Aj na toto si našla „správnu“ výhovorku.

Mamka: Marcelka, prosím ťa, pod' mi pomôcť a poumývaj riad.

Marcelka: Ale, mami, ja nemôžem. Vieš, práve som si ľahla ...a ocko, keď príde z práce, tiež si trošku poleží.

Mamka: Áno, ale on je unavený a ty si dnes ešte veru nič neurobila.

Marcelka: Ale, no tak, mami, ja síce teraz nemám z čoho byť unavená, ale o chvíľku sa skončia prázdniny a ja musím načerpať síl do učenia. Sama si mi to tak hovorila, keď sme sa rozprávali o tom, na čo sú prázdniny.

Rozprávač: Mamičke naozaj záležalo na tom, aby sa jej Marcelka dobre učila, a preto radšej nepovedala nič. Začal sa školský rok. Marcelka je už teraz piatačka a učivo je veľmi náročné. Ale ona ho predsa zvládne, keď načerpala cez prázdniny toľko síl. Po čase sa však ukázalo, že to veru tak nie je. V našej Marcelke sa udomácnila lenivosť.

Mamka: Marcelka, čo bolo dnes v škole? Dostala si nejakú známku?

Marcelka - Znamku?...Nie, nedostala.

Mamka: Ale Katka, tvoja spolužiačka hovorila, že budete písať písomku z matematika.

Marcelka - No...písomku sme písali, no ...ale to vieš, kým ju pani učiteľka opraví...

Mamka: Tak dobre. Najedz sa a potom sa pôjdeš učiť.

Marcelka: Učiť? Mami, ja som ale dievčatám sľúbila, že s nimi pôjdem von.

Mamka: Marcelka, prázdniny sa už skončili. Tvojou povinnosťou je predovšetkým učenie. Vieš, ako sa hovorí: najprv práca, potom zábava. Až sa poučíš...

Marcelka: Povinnosti, učenie, to je otrava! Keby som bola veľká! Vám dospelým je ľahko a príjemne žiť, keď nemáte žiadne povinnosti.

Rozprávač: A milá Marcelka zabuchla za sebou dvere. Aj jej taška, pohodená za dverami v kúte svedčila o tom, že ani teraz z učenia nebude nič. Mamička otvorila tašku, vybrala z nej žiačku knižku a zistila, že tú písomku z matematiky naozaj písali. V poslednom zapísanom riadku sa skvela čerstvá päťorka. A tak si mamka povedala, že musí Marcelku presvedčiť o

tom, aké je dôležité plniť si svoje povinnosti. Vedela, že krikom, či bitkou toho veľa nezmôže. Preto musí ísť na to inak. A o niekoľko dní...

Marcelka: Ahoj, mami. Som hrozitánsky hladná. Čo máme na obed?

Mamka: Na obed? Nič, Marcelka. Vieš, bola som taká unavená, že som si ľahla a celý deň som preležala. Naozaj, nemala som čas navariť obed.

Marcelka: Ale...

- A ešte ti musím povedať, že si budeš musieť odteraz variť sama. Ja už variť nebudem. Aj otecko sa odo dnes bude stravovať v závodnej jedálni.

Marcelka: Ale keď ja variť neviem a som naozaj veľmi hladná!

Mamka: Škoda, ale budeš sa musieť o seba postarať sama.

Marcelka: Nie, nie a nie! Však sme si hovorili aj na náboženstve, že rodičia sa musia starať o svoje deti! Je to ich povinnosť!

Mamka: Ták, povinnosť. Ale veď sama si pred niekoľkými dňami hovorila, že byť dospelým je úžasná vec? Žiadne povinnosti a bez tých sa veľmi ľahko a príjemne žije. Marcelka, Marcelka, vidíš, aké to je, keď si niekto zanedbáva svoje povinnosti. Len si predstav, že by si povedal ujo pekár, že už nebude viac piecť chlieb, alebo teta doktorka, že sa jej už nechce viac ošetrovať choré deti. To je tak, ako keby som sa ja už nechcela viac starať o teba a otecka. Každý si musí plniť svoje povinnosti. A tvojou povinnosťou je...

Marcelka: Ja viem: dobre sa učiť. Prepáč, mamička. Ja už nebudem viac lenivá. Pomôžeš mi v tom?

Mamka: Ak to myslíš úprimne, pomôžem. A poprosíme ešte jedného veľkého Pomocníka. Pod', pomodlíme sa spolu, aby ti išlo ľahšie premáhanie tvojej lenivosti.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Akú chybu mala Marcelka?

2. O čom chcela mamka Marcelku presvedčiť?

3. Akú povinnosť mala Marcelka?

Návrat

Osoby: mama, otec, suseda, lekárka

Muž: Tak, už som doma, žienka moja! Pol sveta som pochodil a teraz som konečne pri tebe.

(Dáva božtek žene na líčko, ale ona sa odťahuje a mračí.)

Žena: *(Spev piesne Heleny Vondráčkovej- A ty sa ptáš, čo já.)*

To už bude rok, cos mi z vlaku mával
a teď najednou, krúček přede mnou,
trochu vážne hlas,
to se nekdy stává, take net co říct',
slovo jen nic víc
a ty se ptáš co já , sem zdráva, jak se mám,
no žijem jak se dá, znáš to přede sám.

Muž: *(Spev- Odpusť mi láska, že som bol zlý.)*

Odpusť mi láska, že som bol zlý, že som sa flákal a priveľa pil, odpusť mi láska, pár posledných dní, keď som sa hádal a po krčmách bil.

Žena: Samozrejme, pre vás- mužov je aj osem mesiacov len pár dní. A odpustiť ? Možno, uvidím. Nie však kvôli tebe, ale kvôli týmto našim neviniatkam.

Muž: To sú moje?

Žena: A čiže by boli? Ved' sa pozri, akoby ti z oka vypadli, tak sa na teba podobajú.

Muž: Máš pravdu. Ale vyzeráš naozaj veľmi unavene. Nechcela by si si trochu oddýchnuť? Mohla by si odcestovať k mame do Prahy. Čo na to povieš?

Žena: Naozaj by som si potrebovala trochu oddýchnuť, aspoň na deň-dva. Dokážeš sa však postarať o naše dvojičky? Treba ich kŕmiť každé tri hodiny.

Muž: Nastavím si budík a pripravím mliečko, to bude pre mňa hračka. Len sa neboj a chod'!

Muž: Neboj sa láska ,všetko bude zase fajn,
Neboj sa láska, na chvíľu ma počúvaj.
Všetko bude zase OK,
tak sa trochu pousmej.
Neboj sa láska, všetko bude zase fajn.

Žena: *(Rozlúči sa s dvojičkami aj s manželom a odchádza.)* Ahoj!

Maj sa pekne a na deti dávaj pozor! Ak by si si nevedel dať s niečím rady, zavolaj!

Muž: Ahoj! A už sa len toľko nestrachuj! Pozdravujem mamu!

(Žena odchádza.)

Muž: *(Sadne si, že si prečíta noviny, ale vtom začuje plač detí.)* No čo, moji malí? Urobím vám mliečko. A čo to tu máme? Fuj, musím vás prebalit! *(Deti sa opäť rozplačú.)*
To nič, chýba im telesný kontakt. Zoberiem si ich na ruky a zaspievam im.
Spiev: */:Zahod' starosti, zahod' svoje starosti, pozri, aký je krásny deň./*
(Deti sa utíšia, uloží ich do kočíka, deti však znova začnú plakať. To sa zase opakuje .
Muž si ľahol spať, ale deti opäť plačú.)

Muž: Už zase revú! Ved' nedávno jedli! A tie plienky! Smrdia! Nič nestíham! Už ani neviem, kedy som sa poriadne najedol. Ja sa z toho zbláznim....! Pomóóó!
(Otvorí dvere a odpadne.)

Suseda: Preboha, sused, preberte sa ! *(Vyfacká ho.)* Musím zavolať pohotovosť! Vytúkajú na mobile 112. Haló, je tam pohotovosť? Volám sa Mária Gažiová. Prosím vás, príd'te súrne na Popradskú ulicu č.12. Sused odpadol a je v bezvedomí. Kým prídete, skúsím ho prebrať. *(Prichádza manželka.)*

Žena: Preboha, suseda, čo sa to tu deje?

Suseda: Dobrý deň suseda, neľakajte sa, už som zavolala pohotovosť. O chvíľočku sú tu.
Pozrite, už sa aj preberá.

Žena: Miláčik, čo sa ti stalo?

Muž: Nič sa nedeje, len som odpadol. *(Húkanie sanitky, prichádza lekárka.)*

Lekárka: Dobrý deň! Tak toto tu je náš pacient?

Muž, suseda, žena: Dobrý deň, pani doktorka!

Lekárka: Môžete sa postaviť?

Muž: Skúsím, ale točí sa mi hlava.

Lekárka: Pomôžeme vám. *(Podoprú ho a odchádzajú do bytu.)* Tu si ľahnite a hneď vás vyšetrím. Mohla by som vás poprosiť, aby ste ma nechali s pacientom osamote?

Suseda: Ja už aj tak musím ísť, čaká ma moja rodina. Dovozenia!

Žena: Dovozenia a ďakujem za pomoc. *(Suseda odchádza domov, žena s deťmi do kuchyne.)*

Lekárka: Tak, čo sa vám stalo?

Muž: Odpadol som, už som ďalej nevládal. Manželku som poslal k svokre, aby si oddýchla .
Myslel som si, že si hravo poradím s deťmi, ale nič som nestíhal. Nejedol som už dva dni.

Lekárka: Teraz vás vyšetrím. *(Popočúva ho stetoskopom.)* Dýchajte zhlboka! Zadržte dych a chvíľku nedýchajte! Odmeriam vám pulz a krvný tlak.

Žena: Už môžem, pani doktorka?

Lekárka: Podťte, manťzela som uť vyťetrila.

ťena: Ćo je s mojím manželom? Je to vťazne?

Lekárka: Nebojte sa, nie je to niĉ vťazne. Vťať manžel je len preťaťzený Pretoťže uť dva dni niĉ nejedol, klesol mu krvnťy tlak a odpadol. Potrebuje si len pťar dní oddťchnuť a zase bude ako rybiĉka. Je jeden z mnohťch muťzov, ktorí si mysleli, že zvlťadnuť deti a domťacnosť je hraĉka. Ale sami sa presvedĉili, že to nie je také jednoduché.

Lekárka: Lťuĉim sa s vami. Uť ma tu nepotrebujeťte a mňa ĉakajú dťalťší pacienti . Dovidenia!

Muť, ťena: Dovidenia, pani dokťorka.

ťena: Sľubil si mi, že mi zavolťaťš, keď si nebudeťš vedieť poraditť!

Muť: Prepťaĉ, chcel som ti ukázatť, že aj ja nieĉo dokťazem. Ale teraz vidím, aké si to tu mala sama ťaťzké. Ale spolu vťetko ľahťšie prekonťame.

ťena: Jen ten, kto má te rád, ten nemá proĉ ti lhát a vťechno smí ti ťiĉtť, jen ten, kto má te rád, se dťiva a řikťa, to dá se zvlťadnout.

Muť: Jen s tťím, kto má te rád, ty mťuťžeťš poĉítatť a prťuťšvih nehrozí, kdyťž ten, kto má te rád, te hľidťa a řikťa, to dá se zvlťadnout.

Spolu: /:Vťechno si mťuťžeťš vzít, vťechno si mťuťžeťš pťrťat, kdyťž svietem pťujdeťš s tťím, kto te má rád.:/

ÚLOHY K TEXTU:

1. Ako dlho bol muťz preĉ od ťeny?

2. O ĉo ju veľmi prosil?

3. Aké prekvapenie mu ťena prezradila a ukázala?

4. Kam odiťšla ťena?

5. Zvlťadol muťz starostlivosť o deti a domťacnosť?

Jožko Pletko a Deň matiek

Osoby: rozprávač, Jožko, predavačka mlieka, predavačka potravín, predavačka zeleniny, predavač mäsa, predavačka obuvi, predavač kníh, predavač hračiek, lekárnik, predavaka kvetín

- Rozprávač:** Jožko dobrú tetu má
za pomoc mu darček dá.
Neboli to však korunky,
ale dve päťeurové bankovky.
- Jožko:** „Čo si kúpim za bankovky?
Rožtek? Cukrík či kus šunky?“
- Rozprávač:** Rozhodne však zakrátko,
že si kúpi lízatko.
- Rozprávač:** Hneď to bude. Žiadne strachy.
Ajhľa, tu je obchod dáky.
Kupujú tu ľudia čosi.
- Jožko:** „Teta, lízatko si prosím.“
- Rozprávač:** Kukne teta v bielom plášti,
hladké čielko vážne zmraští.
- Predavačka mlieka:** „To je omyl, mladý pane,
my tu mlieko predávame.“
- Rozprávač:** Pokloní sa Jožko k zemi.
- Jožko:** „Viem, že mliečko zdravšie je mi.
No ja, prosím, akurát
lízatko by lízať rád.“
- Rozprávač:** Beží ďalej, hopsarasa,

tu je iný obchod zasa.

Jožko: „Tetulienska,dobrý deň,
lízatko si kúpiť chcem.“

Predavačka potravín: „Všeličo sa v svete stane,
lízatka sú vypredané.
Ale múku, cukor, krúpy,
to si môžeš u nás kúpiť.“

Rozprávač: Blysne Jožko očiskami.

Jožko: „To kupujú iba mamy!
No ja, prosím, akurát
lízatko by lízať rád.“

Rozprávač: Beží ďalej hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.

Jožko: „Dobré ráno, jak sa máte?
Lízatka tu predávajú?“

Rozprávač: Usmeje sa teta sladko.

Predavačka zeleniny: „Teda chuť máš na lízatko?
Beda, beda, milý synu,
máme iba zeleninu.“

Rozprávač: Jožko rečie.

Jožko: „Možno iný
kúpil by si vitamíny,
no ja teraz akurát
lízatko by lízať rád.“

- Rozprávač:** Beží ďalej hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.
- Jožko:** „Ujo, aha, peniaz mám,
lízatko mi dajte zaň.“
- Rozprávač:** „He-he“ potom, „ha-ha“ zase,
ujkovi sa bruško trasie.
- Predavač mäsa:** „Zle si trafil, kamarát,
párky, vursty, mäsko-hľad'!
- Jožko:** „Kúpil by som!“
- Rozprávač:** Jožko šepce.
- Jožko:** „Nahnevať vás, ujko, nechcem,
no ja teraz akurát
lízatko by lízať rád.“
- Rozprávač:** Beží ďalej hopsarasa,
tu je iný obchod zasa
a v obchode na prostriedku
vidí Jožko krásnu tetku.
- Jožko:** „Teta.....haló!!!“
- Rozprávač:** Jožko húta.
Nepočuje. Čo je hluchá?
- Jožko:** „Lízatko mi dajte predsa!“
- Rozprávač:** Ale teta nepohne sa.

- Rozprávač:** Dlho kričal na tú bábu
oblečenú do hodvábu,
pokým poznal Jožko milý,
že si znova obchod zmýlil.
- Rozprávač:** Beží ďalej, hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.
Chlapča rýchlo slová loví.
- Jožko:** „Lízatko daj Jožinkovi..!“
- Rozprávač:** Nahnevá sa predavačka.
- Predavačka obuvi:** „Predávať – to nie je hračka!
Ak chceš, kúp si u nás boty,
ak nie – heš mi od roboty!!!“
- Rozprávač:** Jožko celkom stratil reč.
Šuch!- a už bol odtiaľ preč.
Kam sa podiet’?- smutne žmúra,
výkladov je celá fúra.
- Rozprávač:** Beží ďalej , hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.
Vážny ujo hľadá z výšky,
Jožkovi hneď núka knižky.
- Predavač kníh:** „Čo chceš, povedz maličký,
rozprávky či básničky?
Obrázkov je v knižkách moc,
budeš čítať deň aj noc.“
- Rozprávač:** Beží ďalej, hopsarasa,

tu je iný obchod zasa.

Jožko: „Vinšujem vám dobrý deň,
lízatko si kúpiť chcem.“

Predavač hračiek: „Nechceš radšej dáku hračku?
Auto, loptu, psíčka, mačku?“

Jožko: „Ujo, teraz akurát
lízatko by lízať rád.“

Rozprávač: Beží ďalej, hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.
Za pultom je ujo s briadkou,
toho prosí o lízatko.

Lekárnik: „Nemám, nemám, milý synku,
dám ti radšej medicínku.
Prášky, sirup, tabletky,
na choroby. Na všetky.“

Jožko: „Medicínka nie je treba,
veď som zdravý ani repa.
Okrem toho – akurát
lízatko by lízať rád.“

Rozprávač: Beží ďalej, hopsarasa,
tu je iný obchod zasa.
Jožko je už z toho hlúpy,
ale predsa neustúpi.

Predavačka kvetín: „Lízatko chceš?“

Rozprávač: Teta hika.

Predavačka kvetín: „Pozrite sa na chlapíka!
Ak ti na to peniaz stačí,
kúp si kvietok v kvetináči.“

Jožko: „Tieto kvietky, teta chcem,
mamičke ich darujem.“

Rozprávač: Beží Jožko, hopsarasa.
k mamičke on ponáhľá sa.

Jožko: „Mamka moja rád ťa mám,
kytičku ti z lásky dám.“

Rozprávač: Mamka synka vystískala,
lízatko mu z lásky dala.

Rozprávač: Jožko pusu k bozku špúli
mamka si ho k sebe túli.

Mamka: „Ďakujem ti, moje dietko
môj synáčik Polepetko.“

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo dostal Jožko od tety?

2. Čo chcel kúpiť Jožko?

3. Čo napokon Jožko kúpil?

Ludový rozprávač matkám

Osoby: rozprávač

Pozdravujem mamky, babky i učiny,
bo nás takej úcte v škole učili.
Tyž chcem ja pozdravic mladé dzivčatečka,
co chodza otvirac frajerom vratečka.

Prišol maj tak dluho čekaný,
toto číslo patri len vám drahé mamy.
Mace v nim primac darunky i kvitky,
za statočnu pracu od svojej rodzinky.

Ale tradícia inakši hutorí,
ocec už od rana s palenku še morí.
Kolo pohárika sebe pošpivuje,
ženy šveto maju – doma pokoj budze.

Šak sebe zasluža toto švetovane,
bo i my še kolo nich dobre mame.
Jak prišla hodzina do domu še zbirac,
nechcelo še mi už palenky popijac.

Kedz pridzem ku dverom a do chyži vražim,
moju ľubu ženu málo neporaži.
Vžala ona kutač co daku patyku
co ši še tak opil ty alkoholiku?

Ja še odpytujem ale marna sláva,
nepatri dze hlava.
Na toto divadlo i dzeci patreli,
od veľkeho strachu malo nezblazneli.

Pribehla sušeda co to tu za svary,
moja ľuba len furt svojo hvári.

Pri tych mojich slovoch chcem chlapcoch varovac,
a šickym mamičkom šumne podzekovac.
Ku tomu šickemu im zdravičko treba,
ktore im darujem z vysokeho neba.

Dobre še tu majce, zdraví ostávajce,
a na mne lajdaka nezapominajce.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo by mali matky dostávať od rodiny?

2. Okolo čoho otec doma pospevuje?

3. Ako trestala žena muža?

4. Čo prial muž ženám?

5. Za čo sa chlap označil?

6. Čo mohol muž ešte priat' všetkým matkám?

7. Mohlo sa to skončiť' aj ináč?

Cetka i ujco zo Stropkova

Osoby: cetka, ujco

Spolu: Dobrý dzeň.

Cetka : Popač tu, kefo ľudzi še tu zišlo. Budze bal, či co?

Ujco : A vy cetko neznace, že dneška mamy šveto majú?! To ich treba šumne privítac a daco pohutorec.

Cetka : Vitajce, vitajce a spravdy, jak še mi len mace? Ale neurekom fuj, fuj, červené líčka mace.

Ujco: Ale to len zato, bo my mužove vam šicko doprajeme a najmä tej roboty. Bo tote vašo mužove dobre ženy majú, ta naj len robia.

Cetka : No, no, ale ženy kričia: Naj robia mužove!! Kec še z roboty vracajú ta še tak ponahľajú, dobre sebe nohy nepolámu. Ale ne do domu, ale do karčmy. Do domu prídu nad ránom s prazdnyma kešeňami a s durenými hlavami. A potom še čudovac, že našo ženičky také šumné červené líčka majú. Ale to ne od radojsci, ale od zlojsci.

Ta veru ja vam daco povim. Muj Jožo v nedzeľu furt na futbal chodzi. Ale dneška še na futbal vybrala popatrec ja. Na kapure ku mne hasič skočil a kričí: „ Cetko, lístok!“

No ja ci svatoho! Muj starý nezamestnaný a ty odo mne lístok pýtaš?

No ľudze še harnuli ta i mne od neho zadrilili. Jak som tam prišla, ľudzi pulno dookola a jak dajake cel'eta še na želenu luku patreli, na ktorej by še dobre i kravy popašli. Na tu luku vybehli jakeškaj baťove a do skapaňa jak zbešnete za jakušku guľu bahali. Po žemi še vaľali i z hlavu do žeme bili. Ale dvojko naisce šalene buli. Buli zavrete v klitkoch a tak zo sebu o žem bili, že naj še pripovedá, može i dajakú chorobu mali. No a jeden čarny še medzi nimi pľantal i na pišťalke pískal jak dajaký bača. Ľudze premocno kričeli na jakeškeho sudcu. Neznam co im narobil. Perši začali na sudcu, že je šviňa, somár, kuň, ale veckaj začali až bars škaredo, že še vam haňbim povedac. A tu še tote baťove začali bic. Bitku začal ten v klitke. No povice dobre ľudze, naco še ku nemu trepali, kedz znali, že je šaleny. No i vecka začali zaš behac. Ľudze začali skakac. I ku mne priskočil taký mladý, lapil me i začal sciskac i namojveru pobočkal me a vriskal: Vedzeme cetko, vedzeme!! Oj dobre ľudze, ja už znam čom muj Jožčo na futbal chodzi. Ale od hneška už len ja budzem na futbal chodzic . Un budze doma šedzec a ja budzem červené líčka mac. Ale teraz vy ujcu daco povice.

Ujco : No ta ja už znam, že daktore ženičky červené líčka majú nelen od zlojsci ale i od futbalu. Ale i tak som bars zvedavy ktorá z vas od svojho muža kvitok dostala? Tota

dostala i tamta dostala bo še ušmiva. (*Ukazujemd o publika.*)Ale tote ostatné posmutneli. No ja vam teraz povim čom chlapi zapomli. Šak šicke znace že mi chlapi buli perše hotove. Patrice jake šicke chlapi take vychudnute. A to len zato, bo nám toto rebro chybujje, co ho ženy majú. A ženy še lem ceša z toho, jake su dokonalé jak tote kvitečky – popečky. Na každej mäsa teľo, co by i pre štvoro bulo veľo. Ale i ja už tu veľo hutorim a vy namojveru chcece vecej vidzec.

Spolu : Ostavajce zdraví, dobre še tu majce a na nikoho še nehnivajce. Zdraví vás cetka i ujco zo Stropkova.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo nevedela cetka?

2. Od čoho mali ženy červené líčka?

3. Na aký šport sa vybrala cetka pozerat'?

4. Čo sa stalo keď dali gól?

5. Prečo chlapi zabudli na sviatok?

6. Pusti ešte cetka ujca na futbal?

7. Čo nakoniec prial ujco všetkým ženám?

Pokazená oslava

Osoby: zajko, kvietky, lienky, mušky, lienka, púpava, zvončak, margarétka, ruža, húsenica

Zajko – bubeníček: *(Bubnuje.)*

Na známost' sa všetkým dáva,
kto sa v lese slušne správa,
ten môže prísť ešte dneska
s nami sa tu baviť, tlieškať.
V mene všetkých prosím ale
svätójánske mušky malé,
nech na každom kríku
spravia elektriku.

Kvietky, lienky, mušky :

Keď nás zajko pekne volá,
hrnieme sa zhora, zdola.
Každý sa rád zabaví,
a zábavu oslávi.

Lienka:

Na začiatku, hostia milí,
kvietky program pripravili:
jak sa v láske-zhode,
pretekajú v móde.
Skôr, než začne tancovanie,
pozrite sa, prosím, na ne.
Šaty majú šité z rosy,
každý kvietok ich rád nosí.

(Za zvukov hudby prichádza kvietok, otáča sa ako na módnej prehliadke)

Púpava :

Žltá hlávka – úsmev zlatý,
púpava má žlté šaty.
Keď odkvitne v jeseni,
na lamtáš sa premení.
Robí radosť mnohým deťom,
semienka jej letia svetom.

Fúkneš raz – a zmizne hneď.
Bol tu kvietok – už ho niet.

Zvonček :

Lúčny zvonček bim-bam-bom,
chrobáčik rád spinká v ňom.
Kvietok pekný, voňavý,
veľmi sluší do trávy.
Má šatôčky so silonu,
vystrihnuté v tvare zvonu
a v kalíšku na podslinku
pre včeličky medovinku.

Margarétka:

Margarétka veľmi milá
celú lúku okrášlila.
Má šatôčky lupienkové,
každé leto celkom nové.

Ruža:

A kráľovná kvetová
je ružička šípová.
Má bohatú sukničku,
rozvoniava na kríčku.
Na nôžke má pich-pich-pich.
Kto chce z kvetov ružových,
toho ruža tŕním raní,
tak si svoju krásu chráni.

Lienka:

Pekné kvietky, hostia milí,
ktoré sa nám predstavili,
aj šikovné nôžky majú,
keď im muzikanti hrajú.

(Kvety sa postaví do kruhu, spolu tancujú a spievajú. Medzitým prichádza na scénu húsenica. Je to malý herec, zašitý vo vreci. Ťahá sa po zemi na brušku. Na hlave má zelenú čiapočku. Prvý ju zbadá zajko, ktorý si dovtedy sám tancoval do taktu niekde v pozadí. Preľakne sa, beží do stredu scény a začne bubnovať na poplach.)

Zajko: Kvietky, kvietky, skryte sa!
Škoda lezie do lesa,
zničí vaše pekné líca.

Kvety: *(Zdesene.)*
Jaj, veď je to húsenica!
(Kvety sa naľakane rozpráchnu, všetko sa porozchádza,)

Zajko: *(Smutne a nahnevane k húsenici.)*
Teba sme sem nepozvali,
lebo sa ťa kvietky báli.
Vedz, že si nám nemilá,
oslavu si skazila!

Húsenica:
Skazila, či neskazila,
rada by sa zabavila.
Ale sama? Nechce sa mi.

Zajko: *(Bubnuje.)*
Zlí bývajú vždycky sami!
Končí dobrá nálada,
zábava sa odkladá.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Kto len mohol prísť na predstavenie do lesa?

2. Na čo sa premení púpava v jeseni ?

3. Koho sa báli všetky kvietky?

4. Čo urobil zajko so zábavou?

Drahé mamy

Osoby: 7 žiaci

1. žiak: Vítame Vás, drahé mamy,
vítame vás medzi nami.
Spravili sme k vášmu sviatku
veľa darov na pamiatku.

2. žiak: Urobili sme ich sami
s tlúčicami srdiečkami.
Pozrite sa, tu ich máme,
s láskou vám ich odovzdáme.

3. žiak: Kreslili sme jeden domček,
pri domčeku jeden stromček
a v domčeku jednu mamu,
našu mamu milovanú,
pri nej ocka a dve deti
a slnko, čo na nich svieti.

4. žiak: Z plastelíny spravili sme
rozprávkové mesto.
Zmestí sa ta veľa detí,
možno sto i dvesto.
Na farebné lavičky
smú si sadnúť mamičky.

5. žiak: Jedna rúčka, dve, tri rúčky
pletli, pletli poľahúčky
papierové košíky
na keksy a cukríky.
Koľko je ich, pýtate sa?
Nuž pre všetky mamy, predsa!

6. žiak: Ten najkrajší darček z lásky
zobia nežné sedmokrásky
a tiež krehké lupienky,
fialky či snežienky.
Tie srdiečka maľované,
zo srdca vám všetkým dáme.

7. žiak: No a preto, drahé mamy,
že vás máme, že ste s nami,
blahoželať vám dnes chceme
tým, čo všetci dobre vieme:
tančekmi a pesničkami,
pre vás, mamy, naše mamy!

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo nakreslili deti pre svoje mamy?

2. Čo vyrobili z plastelíny pre mamy?

3. A čo pletli poľahúčky?

4. Aké kvety nakreslili?

5. Čím blahoželali mamá m detí?

6. Ako sa volá sviatok mamičiek?

O malom dievčatku Emke

Osoby: Mišo, Ema, dievča, mama, deti

- Mišo:** Prečo plačeš dievčatko?
- Ema:** Stratila som sa...
- Mišo:** Neplač a povedz ako sa voláš a kde bývaš?
- Ema:** Volám sa Ema a bývam v Stropkove.
- Mišo:** Koľko máš rokov?
- Ema:** Už mám 7.
- Mišo:** Tak nerev a povedz s kým si prišla.
- Ema:** S mojou mamičkou.
(Deti sa postaví do polkruhu.)
- Spolu:** Ako vyzerá tvoja mamička?
- Ema:** Je najkrajšia na svete.
- Spolu:** Aké má vlasy?
- Ema:** Žlté ako slnko čo svieti na nebi.
- Spolu:** Akú má farbu očí?
- Ema:** Modrú ako nezábudky čo rastú pri studni.
- Mišo:** Podme ju teda spolu hľadať.
(Deti odchádzajú zo scény.)
- Dievča:** Tak vidíte, čo všetko sa nezbedným deťom stáva, zatúlajú sa, stratia sa a potom plačú od strachu, že už nikdy viac nenájdu svoju dobrú mamičku. Aj naša nezbedná Ema sa stratila, ešte že ju našli dobré deti a nič zlé sa jej nestalo. Zatiaľ čo deti hľadali smutnému dievčatku mamičku, ostatné sa zabávali pesničkami, básničkami, scénkami. Ale to už uvidíte sami.
- Mama:** Ema, Ema, dievčatko moje kde si?
- Deti:** Dobrý deň.
- Mama:** Dobrý deň deti, nevideli ste tu na okolí malé dievčatko?
- Deti:** Aké dievčatko?
- Mama:** Také drobné ako mak.
Také uplakané ako dážď.
Také samé ako prst.
- Deti:** Ako sa volá?

Mama: Volá sa Ema, nože zakričme na ňu spolu, možno sa niekde túla a je celkom sama.

Spolu: Ema, Ema tvoja mama je tu.

Emka: Mamička!!!

(Objíme ju, pohladí po líci, chyti za ruku a postaví sa na záverečnú pieseň.)

Dievča: Konečne! Konečne malá Emka našla svoju dobrú mamičku. Každé dieťa sa bojí keď zostane samo, ale my sa báť nemusíme.

Veď vy naše najlepšie mamičky ste stále s nami. Nikdy nás neopúšťate, nikdy od nás neodchádzate, nikdy neutekáte preč. Stále nás tuho objímate, držíte za ruku a hladíte po líci.

Ale niektoré neposedné deti sa domov neponáhľajú. Aj keď sa už zvečerieva, veselo sa túlajú po meste, posedávajú a zabávajú sa.

Veru, najlepšie je s mamičkou, najlepšie je doma.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo sa prihodilo dievčatku Emke?

2. Ako vyzerala jej mamička?

3. Aké mala mamička vlasy?

4. Akú mala mamička farbu očí?

5. Ako mama opísala svoje dievčatko?

6. Našla Emka svoju mamičku?

Bubeníček

Osoby: bubeník, 6 chlapcov, 5 dievčat

Bubeník bubnuje a pritom rozpráva.

Bubeník:

Ako vidíte poslali ma tu bubnovať.
Keby len bubnovať, ale oni mi povedali,
že vás mám milé mamy z príležitosti
Dňa matiek veľmi pekne pozdravovať.

Milé mamy, aspoň dnes, keď máte taký veľký sviatok,
veľmi sa nestarajte, ani na svojich milých chlapcov veľký
pozor nedávajte. Doprajte im kus radosti,
i korunku im nejakú dajte.

Prosím Vás s chlapmi, aspoň dnes na Deň matiek,
zľutovanie majte. A vy milí chlapi, chcem Vám dobrú radu dať,
dnes so ženami nemá význam sa hádať.
Lebo v našej krčme i obchode, všetko čo len chcete
za peniaze dostať môžete.
Tak sa tu len pekne zabávajte, a po ďalšie roky
svoj sviatok v zdraví slávte.

1.chlapec:

Dobrý deň vám ľudia, ja vás pozdravujem
a všetkým ženičkám zdravíčko vinšujem.

2.chlapec:

Aby ste zdraví celý ročik žili a po ďalšie roky
Deň matiek slávili.

3.chlapec:

Naše ženy si dnes veľmi dobre žijú, oni si len drahé kožuchy kupujú.

4.chlapec:

Na nohy si teraz čižmičky kupujú a tie teplé filce
do pivníc putujú.

5.chlapec:

Ta tie naše ženy módu vymýšľajú, klobúky na hlavu dávajú.

- 6.chlapec:** A na nás len kričia, pokoja nedajú,
len na pridruženú nás už posielajú.
- 1.dievča:** Keby ste vy ku nám kus súcitu mali,
tak by ste nás ešte na výlet poslali.
- 2.dievča:** Či vy si myslíte, že to ľahká práca doma, v práci, s deťmi
a len jedna pláca?
- 3.dievča:** Keď domov prídete a za stôl sadnete, hneď večeru a pivo
len vždy dobrú chcete.
- 4.dievča:** A ty biedna žienka, obskakuj, obsluhuj,
lebo tvoj mužiček je na pridruženej.
- 5.dievča:** Dnes, keď sviatok máme, odpočinok máme,
ale aj tak sviatok len spolu slávime.
- Chlapci spolu:** Prepáčte nám ženy, veľa hovoríme,
ale my Vám všetko najlepšie želáme.

ÚLOHY K TEXTU:

1. Čo vinšuje prvý chlapec mamám?

2. Čo chcú chlapi večer pri stole mať?

3. Čo všetko chlapi ženám želali?

Ťažko bez mamy

Osoby: mama, otec, Katka, Stanka

Pomôcky: nahrávka metalovej hudby, kuchárska kniha, misa, varecha, panvica, taniera, príbory, múka, olej, vajcia, ponožky, nohavičky, tričko, provizórny sporák, stôl, 4 stoličky, pračka, kôš na špinavú bielizeň, televízor, stolík, stolička, fľaša z umelej hmoty (na hasenie požiaru), noviny.

1.dejstvo:

Na scénu prichádza Katka zo školy. Hodí si zlostne aktovku do kúta.

Katka: Konečne doma! Uf, to bol dnes deň! Dostala som päťku z matiky a ešte aj poznámku. Pobila som sa s Mišom a s Jožom. Nemali zapárat! Ale naša učiteľka akoby len mňa videla. Vraj dostaneš dvojku zo správania. Zaviedla ma na pohovor aj k riad'aske! A tie keci našej triednej. Z tej školy ma raz porazí! Ale koho to zaujíma? Musím niečo vyhútať. *(Rozmýšľa a potom radostne vyskočí).* Už to mám! Už viem, čo urobím. Skryjem si žiacku a poviem, že sa mi stratila. Ale počujem, že ide moja sestra Stana. Dúfam, že ma nepočula. Radšej si pustím hudbu. *(Pustí si nahlas hudbu.)*

Stanka: *(Vojde do izby, zloží si aktovku a zapcháva si uši. Katka predvádza divoký tanec. Stanka stíši hudbu.)* Ahoj Katka!

Katka: Ahoj. *(Katka opäť dáva hudbu nahlas a Stanka ju opäť stíši.)*

Stanka: Katka, neblbni, však ohluchnem.. A čo si to dnes vyvádza v škole? Počula som, že si dostala guľu z matiky a poznámku. Vraj si bola aj na pohovore u riaditeľky. A videla som, ako si skrývaš žiacku knižku.

Katka: No a čo? To je moja vec! Nestaraj sa do mňa!

Stanka: Aby si vedela, poviem to mame.

Katka: No len skús, zmlátim ťa ako hada! *(Ukáže jej box päšťou do brady.)*

Stanka: Aj tak to poviem! Mama, mamáá. *(Spustí sa bitka a krik.)* Au, au, to bolí! Mama, mamáá. Kata ma bije!

Mama: Čo sa tu deje? Prečo sa bijete? *(Katka poza mamin chrbát naznačuje sestre, že dostane od nej box do brady.)*

Stanka: Kata ma zbila, lebo som ti chcela povedať, že dostala päťku aj poznámku. Skryla si žiacku knižku a chcela ťa oklamať, že ju stratila. A bola aj u riaditeľky.

Mama: Stanka, nepatrí sa žalovať. Katka by mala sama vedieť, že mi má ukázať žiacku knižku a riešiť to bitkou.

Katka: *(Vyberie zo skrýšy žiacku knižku a vzdorovito jej ju podáva.)* Tak si to teda prečítaj.

Mama: Katka, Katka, čo len z teba bude? Pozri sa na Stanku, s tou nemáme žiadne problémy.

Katka: Stanka, stále len Stanka! Ale okrem toho, že je bifľoška, nie je na nič súca! A tú poznámku mi dala učka nespravodlivo. Mišo a Jožo do mňa zapárali, tak som im jednu vrazila.

Mama: Nemá zmysel hádať sa s tebou. Snáď ešte dostaneš rozum. Nechcem však viac počuť, že spory budeš riešiť bitkou. Počula si ma?

Katka: Áno. A žiacku knižku.

Mama: Tú ti nepodpíšem. Nech ti ju podpíše ocko. A kým si neopravíš známku z matematiky a nezlepší sa tvoje správanie, z domu nepôjdeš ani na krok! Teraz sa choď učiť! A na matematiku ti zavolám niekoho na doučovanie. Stanka, ty pod' so mnou do kuchyne, pomôžeš mi s večerou. *(Mama so Stankou odchádzajú. Opona sa zatvorí. Katka je pred oponou. Medzitým sa pripravujú rekvizity- obývačka, stolička, televízor)*

Katka: Konečne pokoj. Vraj doučovanie... A čo som ja? Vari na hlavu padnutá? Keby sa mi chcelo učiť, mohla by som mať hoci aj samé jednotky. Veď nie som sprostá. A tá poznámka. Ja si myslím, že Jožo s Mišom si tú bitku zaslúžili. Ak nebudú do mňa zapárať, dám im pokoj, ale keď nie, nech si ma neželajú. Ale ako to urobím s tým ockovým podpisom, dostanem bitku alebo. Už to mám! Dnes v telke vysielajú dôležitý futbalový zápas. Dám mu podpísať žiacku knižku počas zápasu. Som to ale hlavička! Takéto niečo by Stanu v živote nenapadlo. Tak kto je múdry? Samozrejme ja.

2. dejstvo:

Otec sedí pred televízorom a sleduje futbalový zápas. Do obývačky vchádza Katka.

Katka: Ocko, potrebujem podpísať žiacku knižku.

Otec: Gól, gól! To bola paráda! Videla si to? Parádna hlavička.

Katka: Ocko, žiacku!

Otec: Teraz neotravuj! O chvíľu je koniec zápasu.

Katka: Ale zajtra ju musím mať podpísanú!

Otec: Si ty ale otrava. A čo tam máš?

Katka: Nič dôležité. Len také somariny.

Otec: Tak daj a vypadni! A choď sa učiť! *(Katka mu podáva pero a otec rýchle podpísuje. Opona sa zatvorí a pripravujú sa rekvizity na ďalšiu scénu: 4 stoličky, stôl, sporák, pračka, misa, tanier, príbory, poháre....)*

Katka: Otec hovorí: „Chod' sa učiť!“ Mama hovorí: „Chod' sa učiť!“ Ale čo ja? Kde sú práva dieťaťa? Ved' to nie je učenie, ale mučenie. Kedy už dospelí pochopia, že ma to vôbec nebaví?

3. dejstvo:

Kuchyňa. Mama so Stankou pripravujú večeru.

Mama: Otec, Katka, poďte večerať!

Katka: Hladná som ako vlk! Čo máme na večeru?

Mama: Bryndzové halušky s kyslým mliekom.

Katka: Už zasa?

Mama: Ak nechceš, zohrej si niečo z obeda.

Katka: To radšej zjem tie halušky.

Otec: Nenašlo by sa v dome pivo? Z kyslého mlieka mi naskakuje husia koža.

Mama: Od piva by ti narástlo brucho. Preto ti ho ani nekupujem. Ale vody máme dosť. Teraz ma chvíľu počúvajte. Chcela by som vám niečo dôležité povedať. Dnes doobeda som dostala telegram od mamkinej susedky Betky, že mama je vážne chorá a preto musím ísť za ňou.

Zajtra teda odcestujem. Budete sa musieť postarať sami o seba. Zvládnete to tu bezo mňa?

Otec: Samozrejme. Len chod' ! My si už len dáko poradíme.

4. dejstvo:

Kuchyňa. Dievčatá si hľadajú veci z predchádzajúceho dňa, ktoré sú porozhadzované a obliekajú sa.

Stanka: Mama je už mesiac preč. Škoda, lebo dnes má sviatok. Deň matiek. Tak veľmi mi chýba. V škole sme pre mamičky nacvičili pekný program a ona tam nebude.

Katka: Nefňukaj. Aj mne chýba. Kto to tu má bez nej vydržať? Dočerta, kde len môžu byť moje ponožky?

Stanka: Ponožky? Nájdeš ich podľa smradu. Ale čo ja? Nemám už žiadne čisté tričko.

Katka: Tak si daj špinavé. Ved' aj moje akosi čudne vonia. A aj ponožky sú smradľavé. A ovoňaj tie nohavičky!

Stanka: To teda nie! Vari nechceš, aby som zomrela na otravu jedovatým plynom? Ved' tie smrdia ako zdochnutá myš!

Katka: Máš pravdu. Poprosíme ocka, aby nám pomohol s praním. *(Nahádzali si špinavé veci do koša na bielizeň . Otec sedí za stolom, číta noviny, nič nevníma.)*

Deti: Ocko, nepomohol by si nám s praním? Už si nemáme čo obliecť.

Ocko: Nič sa nebojte dievčatká, hravo to zvládneme. Aj ja tu mám kopec špinavej bielizne. Ty, Stanka, čítaj návod na obsluhu pračky a ty Katka, vhod' tam všetko, čo máme špinavé. Teraz zapnem pračku. A kým sa bielizeň vyperie, upečieme si palacinky.

Deti: Mňam, palacinky.

Katka: Načase! Od tých konzerv nás už bolia bruchá.

Stanka: Tu je mamkina kuchárska kniha. Ja vám prečítam recept a vy pripravte suroviny. Potrebujeme 5 decilitrov mlieka, 3 vajcia, 250 gramov polohrubej múky, olej a štipku soli.

Otec: Máme už všetko, ale neviem, koľko je štipka soli.

Katka: Štipka soli je odvodená od slova štipec. Takže odvážime štipec a máme to.

Otec: Tvoje mudrovanie sa mi nepozdáva. Radšej pohľadaj váhu, aby sme odvážili múku.

Katka: To bude ťažké. Mama mi ju skryla, keď som vážila na nej žaby z močiara. Ale tu nikto nemá pochopenie pre také dôležité výskumy.

Otec: Ak nemáme váhu, musíme odhadnúť množstvo a šup s tým do mixéra.

Stanka: Ocko, ale mamka nedávala vajíčka spolu so škrupinou.

Ocko: Nemudruj, radšej sa pozrite s Katkou na bielizeň.

(Katka so Stankou odchádzajú k pračke a prinášajú v koši vypranú bielizeň.)

Stanka: Ocko, ocko, pozri sa. Tie veci sú akési čudné, farebné a malé.

Otec: To nič. Aspoň sa nebudú špiniť. A nefrlite! Hlavná vec, že sú čisté. A keby sa vám spolužiaci smiali, poviete im, že je to najnovší módný hit v Amerike.

Katka: Opopávil by sa mne alebo Stanke niekto vysmievať! Ja by som mu ukázala!

Stanka: Ocko, rýchlo, palacinky horia!

Ocko: Rýchlo vodu!

Deti: A máme po večeri. A čo teraz?

Ocko: Ešte nám zostali konzervy.

Katka: Ticho. Niečo počujem. Mama prišla!

Deti: *(Pribehnú k mamičke a kričia.)* Hurá, mama prišla! Hurá!

Mama: Vidím, že som vám veľmi chýbala. Asi vám niečo prihorelo. Ale to nevádi. Priniesla som vám aj niečo dobré na večeru.

Ocko: Už sme sa ťa nevedeli dočkať. Vieš, bez teba to bolo ťažké.

Deti: Mami, nikdy sme si nemysleli, že starať sa o nás je náročná práca. Ale teraz to už vieme. A sľubujeme ti, že ti budeme vo všetkom pomáhať. A vieš, že dnes máš sviatok?

Mama: Sviatok? Aký sviatok?

Stanka: Keď sa najeme, pôjdeme do kultúrneho domu. V škole sme nacvičili program pre mamičky a ...

Katka: A urobili darčeky. Dnes je predsa Deň matiek.

Deti: A ty si tá najlepšia mamička na celom svete. (*Objímu a vystískajú mamku.*)

ÚLOHY K TEXTU:

1. Aká bola Katka postava, kladná alebo záporná?

2. Aká bola Stanka postava, kladná alebo záporná?

3. Kto pomáhal mame v kuchyni?

4. Aký šport sledoval otec v televízii?

5. Aká je práca mamičiek v domácnosti?

